

Kuukausiraportti maaliskuu 2022

821/00.01.03.00/2022

Yhtymähallitus 25.04.2022 § 91

Lisätiedot
Talousjohtaja Ismo Rouvinen
ismo.rouvinen@siunsote.fi
Puh. 013 330 4506

Hallintojohtaja Ilkka Naukkarinen
ilkka.naukkarinen@siunsote.fi
Puh. 013 330 4503

Päätösehdotus
Toimitusjohtaja Pirskanen Ilkka:

Yhtymähallitus merkitsee kuukausiraportin maaliskuulta tiedokseen.

Päätös
Hyväksyttiin.

Selostus
Toiminta ja talous

Kuntayhtymän kuudes toimintavuosi on lähtenyt käyntiin kaksi vuotta kestäneen koronaepidemian edelleen vallitessa. Maaliskuussa kuntayhtymän toimintaan vaikuttivat merkittävästi erilaisiin häiriötilanteisiin valmistautuminen sekä tulevan hyvinvointialueen organisoituminen. Myös kuntayhtymän ensimmäiset vuosineuvottelut käynnistyivät maaliskuun lopussa ja ovat jatkuneet huhtikuun aikana.

Asiakastyytyväisyyttä seurataan kuntayhtymätasolla siten, että jokaisen toimialueen asiakastyytyväisyys on vähintään hyvällä tasolla. Toimialueet ovat määritelleet itse heidän toimintaansa sopivan tason sekä menetelmän, jolla tavoitteen toteutumista seurataan. Tällä hetkellä neljä toimialuetta kuudesta ovat mitanneet asiakastyytyväisyyttä ja se on kolmella toimialueella hyvällä tasolla, joten toteuma tässä mittarissa on 75 %. Kahdella muulla toimialueella mittaamisen valmistelu on käynnissä.

Tavoittelemme palvelujen piiriin / hoidontarpeen arvioon pääsemisen nopeuttamista, jota seurataan päätoimialueiden määrittämällä mittareilla. Kuntayhtymätasolla toimialueiden mittarit eivät ole alkuvuonna toteutuneet täysin, toimialueiden mittareiden maaliskuun keskiarvo on 88,0 %, joka on 0,7 prosenttiyksikköä edelliskuukautta vähemmän. Kaikilla päätoimialueilla on tältä osin parannettavaa.

Henkilöstöön liittyvistä tavoitteista työkykyisten läsnäolopäivien lisääminen ei toteutunut viime vuoden aikana vuoden lopun sairauspoissaolojen merkittävästä lisääntymisestä johtuen. Näyttää siltä, että kuluvan vuoden alku on ollut tältä osin erittäin haasteellinen ja

sairauspoissaolot ovat lisääntyneet ensimmäisen kvartaalin aikana huomattavasti enemmän kuin ne lisääntyivät koko viime vuonna. Tällä on jo merkittävä vaikutus muutenkin haastavaan henkilöstön saatavuustilanteeseen.

Rekrytointiin liittyviä tavoitteita seurataan kahdella mittarilla, tulo- ja lähtövaihtuvuusprosentilla. Vakituisen henkilöstön lähtövaihtuvuuden osalta tavoitellaan alle kahdeksan prosentin lähtövaihtuvuutta, mikä ei ole alkuvuonna toteutunut. Vakituisen henkilöstön tulovaihtuvuuden pitäisi olla suurempi kuin henkilöstön lähtövaihtuvuus, tämä mittari on tässä vaiheessa toteutunut tavoitteiden mukaisesti.

Kehityskeskustelujen toteuma koko kuntayhtymässä on maaliskuun lopussa vasta noin 7 %, kun sen tasaisella vauhdilla pitäisi olla 25 %. Kehityskeskustelut ovat käynnissä kaikilla toimialueilla, mutta tyypillisesti niitä käydään enemmän vuoden jälkimmäisellä puoliskolla kuin ensimmäisellä puoliskolla. Kehityskeskustelujen pitämistä on viimeisten viikkojen aikana hidastanut häiriötilanteisiin varautuminen. Tavoiteasetannan määrittämisen vuoksi toimialueiden pitäisi mahdollisuuksien mukaan pyrkiä aloittamaan kehityskeskustelujen pitäminen edellisvuosia aikaisemmin. Kehityskeskustelujen hyödyllisyys mitataan syksyisin pidettävän tyhy-kyselyn yhteydessä, joten tämä tunnusluku saadaan selville vasta joulukuussa 2022.

Talouden osalta alkuvuoden tilanteen perusteella on vielä paljon epävarmuutta talousennusteen laatimisessa, mutta maaliskuun perusteella on laadittu ensimmäinen virallinen tulosennuste. Vuoden 2021 toimintakulujen kasvu oli aikaisemmista vuosista poikkeavaa, ilman koronakustannuksia toimintakulujen kasvu edellisvuoteen verrattuna oli reilusti yli kuusi prosenttia. Tämän seurauksena kuluvan vuoden talousarviossa on vähemmän rahaa käytettäväksi kuin mitä vuonna 2021 kului. Kun huomioidaan pakolliset palkankorotuspaineet, hoitajamitoituksen muutos sekä kiihtynyt inflaatio, niin ilman merkittäviä talouden sopeuttamistoimia kuluvan vuoden talousarvion toteutuminen ei näyttäisi olevan mahdollista.

Talousennusteen laatimisessa koronaepidemiasta johtuvat kuluerät on eliminoitu pois sillä oletuksella, että valtio tulee korvaamaan ne täysimääräisesti edellisvuoden tapaan. Samoin on toimittu hyvinvointialueen ict-hankkeen osalta, jossa valtio korvaa toteutuneet kustannukset täysimääräisesti reiluun 5 milj. euroon saakka. Näiden eliminointien jälkeen voidaan tässä vaiheessa todeta, että toimintatuloissa maksutuotot näyttäisivät toteutuvan jonkin verran viime vuotta korkeammalle tasolle, mutta ovat jäämässä yli 3 milj. euroa talousarvion alapuolelle. Muilta osin toimintatuotot ovat toteutumassa talousarvion mukaisina. Toimintakuluissa ainoastaan henkilöstökulujen arvioidaan toteutuvan talousarviota maltillisemmin, vaikka lomapalkkavelan kasvua on ennustettu 2,5 milj. euron verran. Palvelujen ostoissa talousarvio on erittäin haasteellinen, miltei 30 milj. euroa edellisvuotta pienempi ja matalimmalla tasolla koko Siun soten toiminta-aikana. Palvelujen ostojen arvioidaan toteutuvan hiukan edellisvuotta suurempina, mikä tarkoittaa yli 30 milj. euron talousarvion ylitystä. Materiaaliostoissa näkyy mm.

kohonneiden polttoainekustannusten ym. tarvikkeiden kova hintojen nousu, kuluerän arvioidaan ylittävän talousarvion lähes 4 milj. euroa. Kokonaisuutena kuluvan vuoden ennustetaan toteutuvan n. 17,5 milj. euroa alijäämäisenä, mikä tarkoittaa, että kumulatiivinen alijäämä vuoden lopussa olisi lähes 35 milj. euroa.

Investointien toteuma maaliskuun lopussa näyttää, että investoinnit ovat toteutuneet sängen maltillisesti ollen 4,2 milj. euroa, mikä on noin 12,4 % vuoden 2022 investointien kokonaismäärästä. Investointien toteuma tyypillisesti painottuu selkeästi vuoden jälkimmäiselle puoliskolle ja voimassa olevan investointisuunnitelman osalta näin näyttäisi käyvän myös kuluvana vuonna. Investointien kokonaismäärän ennustetaan alittuvan kuluvana vuonna, koska uusien investointien aloittamista on viivästetty odottamaan valtion määrittämää lainanottovaltuutta hyvinvointialueelle.

Palvelutuotannon suhteen näyttää, että palvelujen piirissä on alkuvuonna ollut 127.725 eri asiakasta, mikä on 17,9 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Erilaisia suoritteita on ollut 970.064 kappaletta, mikä on 0,6 prosenttia edellisvuotta enemmän. Suoritteiden määrässä on viimeisimpien tietojen mukaan epätarkkuutta, jonka oletetaan korjautuvan seuraavaan kuukausiraporttiin.

Kuntayhtymän strategiset yhtymävaltuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittarit sekä tuloslaskelmaennuste ovat liitteenä 1.

Hankinnat ja sopimukset

Maaliskuussa 2022 uusien syntyneistä sopimuksista (35 kpl) suurin osa on edelleen ostosopimuksia (31 kpl) ja niistä suurin osa edelleen suoraostosopimuksia (19 kpl). Yli kynnyksarvon olevat suoraankintasopimukset (5 kpl) ovat syntyneet 100 %:sesti hankintalain periaatteiden mukaisesti.

Siun soten itse tekemiä hankintapäätöksiä on syntynyt alku vuonna selkeästi edellisvuotista vähemmän, vain 12 kpl (vuoden 2021 keski-arvo 26 kpl), joista suurin osa on suoraankintapäätöksiä (9 kpl). Yli kynnyksarvon olevat suoraankintapäätökset (5 kpl) ovat syntyneet hankintalain periaatteiden mukaisesti eli niistä on tehty Hilma ilmoitukset.

Ostamisen nykytilanteessa vertaillaan edelleen ainoastaan käyttötalouspuolen ulkoisia ostoja siihen, löytyykö ko. toimittajalle voimassaolevaa sopimusta vai ei, ja sopimuksettomuus ei automaattisesti tarkoita hankintalain vastaisuutta. Maaliskuussa Rondon kautta maksetuista euroista (kumulatiivisesti ajalla tammi-maaliskuu yhteensä noin 31 milj. euroa) helmikuun tapaan alle 3 % (2,87 %) on maksettu sellaisille ulkoisille toimittajille, joille ei löydy raportointihetkellä järjestelmistä yhtään voimassaolevaa sopimusta. Ko. prosentti on ollut ilahduttavasti ajalla tammi-maaliskuu 2022 selkeästi edellisvuotta matalammalla tasolla (v. 2021 keskiarvo 5,3 %). Sopimuksettomien ostojen vuoden 2022 alun odotettu aleneva suunta todennäköisesti johtuu siitä,

että tietyille toimittajille on yhteistyössä saatu syntymään hankintalain periaatteiden mukaiset sopimukset ja niiden vaikutus alkaa vähitellen näkyä kokonaisuudessa.

Ostolaskujen tiettyyn sopimukseen yksilöivissä viittauksissa taso on säilynyt aika lailla samana kuin vuonna 2021 niin asiatarkastajien, toimittajien kuin varaston osalta. Asiatarkastajien tekemien merkkauksen määrä on ollut koko vuoden 2022 paremmalla tasolla kuin vuonna 2021, ollen maaliskuussa jo 69 % (v. 2021 keskiarvo 43 %).

Maaliskuussa hankintalupaprosessin on läpikäynyt vain yksi uusi kokonaisuus, jolle on myönnetty väliaikainen hankintalupa.

Hankintojen ja sopimusten raportti on liitteenä 2.